

jako previdni, nas opominja pogled na Ogersko. Madjari so se pobotali s Hrvati, kakor se mislijo Nemci s Čehi, in sedaj lahko svobodno zatirajo slovanske narodnosti na Ogerskem. Nemci že tudi pri nas računajo s tem, da to, kar morda zgube v Šleziji, pridobe pri nas, da južno mejo nemški narodnosti bolj pomaknejo proti Jadranskem morju.

Položaj pa ni tak, da bi se Nemci in Čehi, kar preko naših glav mogli mej seboj pobotati. Za presnovno države bode treba dvetretjinske večine v državnem zboru in zato utegnejo naši glasovi biti še jako potrebni, ker vsi Nemci gotovo ne bodo kar popustili od centralizma, in ker Poljaki tudi ne bodo za češko samostojnost, kajti njih upliv bode pri tem le na škodi. Za Galicijo potem ne bodo mogli toliko doseči, kakor pa sedaj. Da federalizem nam ne bode v korist, nam najbolje to dokazuje, da že zdaj kaže svoj slab upliv, ko se nam sam obeta. Slovenski poslanec dr. Ferjančič je stavil v državnem zboru predlog, naj se vsprejme v izvršbeni zakon k novemu civilnopravdnemu redu ali pa v sodno instrukcijo določba glede rabe jezika pri sodiščih. Ta predlog bi ne bil v korist le Slovincem, temveč tudi Čehom, zlasti v Šleziji. Izrekli so se že bili nekateri češki poslanci zanj, a pozneje so svojo besedo preklicali, češ, jezikovne stvari spadajo v deželni zbor. Nadejajo se, da bodo to stvar izvedli, kakor bodo hoteli, ko se vpelje češko državno pravo. Toda jako se motijo. Nemci jim ne pojdejo na led. Baš jezikovno vprašanje bode za Češko moralo biti do pičice rešeno, predno se bode državno pravo moglo obnoviti.

Ta dogodek pa nam kaže, da je za Slovence treba skrajne previdnosti in odločnosti, da si pravočasno zavarujemo našo narodnost proti vsem eventualnostim. Tudi pri tem ne smemo preveč ozirati se na Čehe, kajti srajca je nam bližja, kakor suknja.

Poraz Italijanov v Afriki.

Nobeno drevo ni previsoko in nobena vrv predolga za generala Baratierija, tako pišejo sedaj italijanski listi o tem avstrijskem vojaškem begunu, ki je v Italiji postal divizijski general. Ta sodba italijanskih časopisov je povse opravičena. Če bi bil imel kak narednik voditi vojsko, bi gotovo ne bil mogel nerodneje postopati, kot je ta nedavno še toliko proslavljeni general. Čudno je seveda v prvi vrsti, zakaj se je v boj podal. Vladni listi trdijo, da se mu je iz Tridenta brzojavilo, da mu odvzamejo poveljništvo, ko pride general Baldisera. Zato je pa hotel doseči še jeden uspeh. Po drugem poročilu je Crispi zahteval od njega, naj začne boj, da doseže kak uspeh, predno se snide italijanski parlament. To je zaradi tega verjetno, ker je Crispi takoj hotel dati ostavko, ko je izvedel o porazu v Afriki. Čutiti se je torej moral sokrivnega. Po nekem poročilu, ki jako zagovarja Baratierija, so ga na led izpeljali ogleduhi. Najbrž pod-

kupljeni od sovražnika so poročali, da je sovražnik jako malobrojen, ker je mnogo vojakov odšlo v Aksum, kjer je kronanje abesinskega kralja. V sovražnem taboru se tudi le zabavajo in niso niti pripravljeni za boj. V resnici so pa vse sovražne čete bile zbrane. Baratieri je baje se posvetoval z drugimi generali, predno je začel boj. Vsem se je trenotek zdel jako ugoden. Glavna napaka generala Baratierija je bila, da ni preskrbel za nobeno zvezo mej posamičnimi brigadami, da druga drugi niso mogli pomagati. Napak je tudi bilo, da je začel boj, ko so vojaki bili še utrujeni od dolge hoje po noči. Počakati bi bil moral, da se opočijejo. Točnih poročil o boju še sedaj ni. Zasebnih poročil ni, oficijelno se pa ni vse razglasilo, ker baje ni posebno častno za italijansko vojsko.

Po vseh poročilih so Abesinci takoj popolnoma razpršili italijansko vojsko. Posamične brigade so popolnoma ločili. Takoj je bila taka zmešnjava, da topništvo niti streljati ni moglo začeti, ker bi bilo streljalo na svoje ljudi, ki so bežali na vse strani. Pokazalo se je, da italijanska vojska ni za noben hud boj, temveč vojaki znajo samo dobro teči. Generali so sprva skušali vojake zadržati, preteč jim z revolverji, a potem so jo pa tudi pobegnili. Baratieri je celih 125 kilometrov daleč bežal nazaj. General Elena pa baje ni z rezervo prihitel na pomoč, temveč jo je kar pobegnil. Koliko je ubitih in ranjenih, noben ne ve, a toliko je gotovo, da jih je nad 8000. Od štirih brigad, ki so se udeležile boja, se je le jedna vrnila iz boja, druge je pa sovražnik popolnoma razbil in razgnal na vse strani. Nekateri vojaki in častniki od teh razpršelih brigad se je vrnilo drugi dan, o večini pa nikdo še sedaj ne ve, kaj je z njimi. Tri generale tudi pogrešajo, in se govori, da so mrtvi. Zgubili so Italijani 60 topov, 10.000 pušk, 50.000 patron, vse vozove, konje in mule, katere so imeli za prenašanje.

Tacega poraza še ni z lepa kaka vojska doživela, kot ga je italijanska v Afriki. Vse italijanske politične kroge je ta poraz jako potrl. Po vseh italijanskih mestih bile so velike demonstracije proti afriški politiki. Povsod se zahteva, naj se vojaki iz Afrike domov pokličejo. Kralj se pa brani prenehati vojno, dokler se ne opere omadeževana čast italijanskega orožja. Govori se, da se pošlje dosti vojakov v Afriko. Vendar se ne ve, če se bode boj mogel nadaljevati do jeseni. Predno pridejo močnejši vojaški oddelki in vse potrebne stvari v Afriko, bode morda že maj, a tedaj se pa začne veliko tropično deževje v Abesiniji. V tem času se vsa pota tako razmočijo, da bi ne bilo mogoče velike armade dalje spraviti. Sicer se pa abesinski kralj Menelik pripravlja tudi na odločen odpor. Naročil je v neki tovarni v Belgiji 100 000 pušk.

V Italiji se vojaki jako boje iti v Afriko. Več sto jih je zadnje dni pobegnilo od vojakov, da le v Afriko ne pojdejo. Mnogo jih je prišlo v Avstrijo in

na Francosko. Poraz v Afriki je izpodmaknil tla Crispijevi vladi, katere niso mogli omajati niti sicilijanski nemiri, niti sleparije pri bankah. Sedaj je Crispi odstopil in prišel je na krmilo Rudini.

Poraz v Afriki mora jako ponižati vrednost italijanskega zavezništva in bode zatorej vplival na vpliv evropske politike. Nemčija in Avstrija sedaj vesta, da se na Italijo dosti zanašati ne smeta. Ozreti se ima po drugih zvezah. Velik udarec je pa dobila iredenta na Tirolskem in Primorskem. Dosedaj so se vedno nadejali avstrijski Italijani, da jih pride kedaj rešiti Italija, a po tem porazu bodo pač morali spoznati, da je to upanje jako goljufljivo. Morda naposled le avstrijski Italijani se tudi spametujejo, da ne bodo več svojih pogledov obračali le v kraljevski Rim.

Politični pregled.

Državni zbor bode do Velike noči rešil k večjemu budget. volilna reforma bode pa že morala počakati do po Velike noči. Živahna je bila razprava o budgetu finančnega ministerstva. Več govornikov je slikalo v kaj črnih barvah položaj kmetijskega stanu. Dr. Scheicher je rekel, da se kmetom slabše godi, kakor cestnim pometačem. Zahrevali so, naj se zemljiški davek znatneje zniža. Finančni minister seveda o znižanju davkov ne mara ničesar slišati. Njemu bi bilo ljubše, ko bi mu poslanci povedali za kak nov vir davkov, kateri bi pa seveda ne smel obremeniti Galicijo. Po Veliki noči bode zbor zboroval najbrž do srede, ali pa še celo do konca maja, kakor bode ravno potreba. Vlada želi, da bi se pomladi rešilo še več važnih zakonov. Nekateri poslanci priganjajo, da bi se rešila tudi davčna reforma, a vladi pa se s to predlogo nič posebno ne mudi, ker bi se ž njo bogatinom naložil davek. Za kaj takega ministri nimajo pravega smisla.

Volilna reforma. — V odseku se volilna reforma kaj gladko rešuje. Poslanci stavljajo celo vrsto nasprotujočih si prememb. Vlada pa vse take premembe zavrača in to s tako odločnostjo in osornostjo, kakor dosedaj še ni govoril noben minister s poslanci. Posebno se iz vsake Badenijeve besede da posneti opomin, če vsemu ne pritrdijo, pa vse razžene. To pa ima na odsekove člane grozen vpliv, mnogi namreč le predobro vedo, da jih po novih volitvah ne bode več v zbor, zato pa vsekako žele, da se državnemu zboru vsaj sedanje obdobje kako ne prikrajša. Tako so mnogi zahtevali za novo kurijo direktnih volitev, mej drugim tudi poslanec Klun, a so se udali, ko je jim grof Bradeni na kratko, a kaj jasno povedal, da vlada spremembe ne dopušča.

Protisemitska zmaga na Dunaju. — V prvem razredu so pri volitvah na Dunaju celo štiri mandate pridobili. V novem mestnem zastopu bode 96 protisemitov in 42 liberalcev. Vladi je ta izid jako nepovoljen. Nadejala se je, da vsaj uradniki in učitelji ne bodo glasovali več proti vladi, a se je varala. Nič ni pomagalo, da je grof Badeni obetal povišanje plač. Pomenljivo je pa vsekako, kar o tej zmagi pravi „Sonn- und Montagszeitung“. Ta list pravi, da to ni zmaga krščanskih socialstov, kajti dunajski uradniki niso krščansko-socialni, temveč nemško-narodni. Sedaj gre le v klasje, kar je Schönerer sejal. Schönerer je mej dijake zasejal nemško-narodno in protiavstrijsko mišljenje, in sedaj so tisti dijaki uradniki in učitelji postali. Vsekako je mogoče, da to ni brez jedra. Sedaj se zopet vse poprašuje, če bode dr. Lueger dunajski župan. Vladni listi priporočajo protisemitom, naj volijo koga drugega, kajti dr. Luegerja vlada ne bode predložila v potrjenje, a najbrž se protisemitje za ta nasvet ne bodo dosti zmenili.

Bolgarija. — Najnovejša poročila vedo povedati, da je turški sultan že podpisal dotično listino, s katero se na podlagi berlinske pogodbe prizna princ Ferdinand knezom Bolgarije. Knez se poda najbrže sam v Carigrad, da sprejme od sultana to zanj toli važno listino. S tem bi bil Ferdinandu utrjen knežji prestol v Bolgariji. Upati je, da se bo pod njegovo pripoznano vlado razvijala mirneje in ugodneje prej tako nemirna Bolgarija.

Kuba. — Španija je sila nevoljna nad ameriškimi Zjedinjenimi državami, ker so te oficijelno priznale vstaje za pravo vojujočo se vlast na Kubi, češ, vstaška četa bojuje se za se kot redna vlada proti Španjcem. Temu španjska vlada odločno oporeka rekoč, da vstašem ne gre ta pravica. Sklenila je z vso silo udušiti upor na Kubi in to zopet za se pridobiti, sicer namreč je finančijelni poraz v Španiji neizogiben. Dosedaj baje stanejo stroški za Kubo že 400 milijonov frankov in potem bi naj bilo še vse to brez vspeha. — Vstaške čete delajo veliko preglavico španjski vojski. General Weyler koncentruje vojake svoje, to pa prouzroča, da vstaši napadajo nevarovana mesta in vasi ter jih pustošijo. Predno pridejo španjski vojaki, vstaši odnesejo že pete. Ko bi Španija mogla toliko vojakov poslati na Kubo, da bi jih bilo poleg varuštva za mesta in vasi tudi za glavno vojsko dosti, potem bi bil vspeh drugačen; tako je pa stvar težavna za španjsko vojsko. — Na Španjskem demonstrujejo proti Zjedinjenim državam.

Azija. — Položaj na Koreji je nespremenjen. Gospodar situacije je Rusija. V Soeul je došla četa ruskih mornarskih vojakov. Kralj in princ sta še zmirom pod varstvom ruskega poslanštva. Sestavilo se je novo ministerstvo. Prejšnjega ministerskega predsednika in sedem japonskih sovražnih ministrov so dali ob glavo. Kralj ostane vsled vpliva ruskega poslanika še nadalje pri tem. Čuva ga 200 vojakov.

Trgovska in obrtniška zbornica v Ljubljani.

(Dalje.)

Naknadno se odobre nastopna poročila.

a) V smislu zakona z dne 26. decembra 1893, drž. zak. št. 193, in deželnovladnega razglasa z dne 28. decembra 1894, št. 16.569, drž. zak. št. 3 iz l. 1895 je zbornica v podelitvi dopustil za zidarski, tesarski in kamnoseški obrt poročala na c. kr. okr. glavarstva. Na okrajno glavarstvo v Ljubljani: Da je Antonu Krivini iz Bevk podeliti dopustilo za zidarski obrt za občino Vrhniško, Janezu Potrebuješu iz Lesnega Brda dopustilo za kamnoseški obrt za politiški okraj Ljubljanske okolice, Janezu Benkotu iz Daljne vasi dopustilo za tesarski obrt za občine Studenec, Rudnik in Šmarje. V enem slučaju zbornica ni mogla priporočati prošnje za podelitev zidarskega dopustila, ker prositelj ni izkazal najmanj s 4letno uporabo pri zidarskem obrtu pridobljene praktične sposobljenosti. Na okr. glavarstvo v Postojini se je v enem slučaju poročalo, da zbornica podelitve dopustila za zidarski obrt ne more priporočati, ker prositelj ni izkazal, da si je z najmanj 4letno uporabo pri zidarskem obrtu kot pomočnik ali polir pridobil praktično sposobnost in da se zbornica z ozirom na določila zakona z dne 26. decembra 1893, drž. zak. št. 193, ne more pridružiti mnenju, da se more v štiriletno praktično uporabo šteti tudi učna doba. Prošnja Janeza Sorča iz Slavine za zidarsko dopustilo za občino Slavina, istotako prošnjo Andreja Žejna iz Budanj za dopustilo za zidarski obrt za sodnijski okraj Vipavski